Západočeská univerzita v Plzni Fakulta aplikovaných věd Katedra informatiky a výpočetní techniky

Bakalářská práce

Skladové hospodářství pomocí RFID a Raspberry Pi

Plzeň 2017 Jan Kohlíček

Místo této strany bude zadání práce.

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracoval samostatně a výhradně s použitím citovaných pramenů.

V Plzni dne 12. června 2017

Jan Kohlíček

Abstract

The text of the abstract (in English). It contains the English translation of the thesis title and a short description of the thesis.

Abstrakt

Text abstraktu (česky). Obsahuje krátkou anotaci (cca 10 řádek) v češtině. Budete ji potřebovat i při vyplňování údajů o bakalářské práci ve STAGu. Český i anglický abstrakt by měly být na stejné stránce a měly by si obsahem co možná nejvíce odpovídat (samozřejmě není možný doslovný překlad!).

Obsah

1	Úvo	od		8									
2	Skladové hospodářství												
	2.1	-											
	2.2	2 Skladový systém s RFID											
		2.2.1	Rychlé načtení údajů	(									
		2.2.2	Odstranění chyb obsluhy	)									
		2.2.3	Zápis údajů o zboží během celého logistického pohybu	10									
		2.2.4	Přesná evidence spotřebitelských jednotek	10									
		2.2.5	Odolnost RFID čipů	10									
		2.2.6	Optimalizace skladových zásob	10									
	2.3	Popis :	systému RFID-RMS	1									
		2.3.1	Sběr dat	1									
		2.3.2	Sledování	1:									
		2.3.3	Řízení	1									
3	Popis zařízení												
	3.1 Raspberry Pi												
		3.1.1	GPIO	1									
		3.1.2	Operační systémy	1									
	3.2	RFID		10									
		3.2.1	Základní princip	10									
		3.2.2	Forma tagu	10									
		3.2.3	Frekvenční pásma	1'									
		3.2.4	Zdroje napájení	18									
		3.2.5	Čtečka	19									
4	Náv	rh řeše	ení	20									
	4.1	Komui	nikace	20									
		4.1.1	MQTT	20									
		4.1.2	REST API	20									
	4.2	Datab		20									
		4.2.1	MongoDB	20									
		4.2.2	Schéma	2									

5	Serv	ver													23
	5.1	Platfor	ma												23
	5.2	Komur	nikace												23
		5.2.1	MQTT												23
		5.2.2	REST API												23
	5.3	Autori	zace												25
		5.3.1	MQTT												25
		5.3.2	API												25
	5.4	Použit	é knihovny												25
		5.4.1	Mosca												25
		5.4.2	Restify												25
		5.4.3	Mongoose												25
		5.4.4	Bunyan .												25
		5.4.5	Swagger .												25
		5.4.6	Passport .												25
		5.4.7	Swagger .												25
6	Čte	čka RF	'ID												26
	6.1	Sestave	ení												26
	6.2	Platfor	ma												26
	6.3 Komunikace									27					
	6.4		é knihovny												27
		6.4.1	RPi.GPIO												27
		6.4.2	RC522												27
		6.4.3	Eclipse Pah												27
		6.4.4	SPI-Py												27
7	Mol	oilní ar	olikace												28
	7.1		rma												28
	7.2		nikace												28
	7.3		é knihovny												28
		7.3.1	Retrofit .												28
		7.3.2													28
8	Test	tování	a zhodnoce	ení	vý	sle	dk	ů							29
9	Mož	žnosti 1	rozšíření												30
			-												
	Záv														31
Př	ahla	d zkrat	·ok												39

Li	terat	ura		34
\mathbf{A}	Pos	tup na	sazení	35
	A.1	Server		35
		A.1.1	Instalace	35
		A.1.2	Konfigurace	35
		A.1.3	Spuštění	36
	A.2	Čtečka	a RFID	36
		A.2.1	Seznam součástek	36
		A.2.2	Zapojení součástek	36
		A.2.3	Instalace	37
		A.2.4	Spuštění	38
	A.3	Mobile	ní aplikace	38
В	Uži	vatelsk	ý manuál	39
	B.1	Čtečka	a RFID	39
	B.2	Mobile	ní aplikace	40
		B.2.1	Přihlášení	40
		B.2.2	Menu	40
		B.2.3	Položky	41
		B.2.4	Tagy	42
		B.2.5	Čtečka	42
		B.2.6	Administrace	43
\mathbf{C}	Obs	ah přil	loženého CD	45

1 Úvod

2 Skladové hospodářství

Skladové hospodářství je nedílnou součástí logistického systému. Sklady mají za úkol přijímat zásoby, uchovávat a vydávat je a provádět potřebné skladové manipulace. Skladové hospodářství má v podnicích návaznost na téměř všechny ostatní úseky. Hlavním úkolem skladu je ekonomické sladění rozdílně dimenzovaných toků v podniku, a to tak, aby bylo dosaženo synergického efektu.[6]

2.1 Současný skladový systém

Pod tímto pojmem si můžeme představit systém pro evidenci skladu resp. skladovaných zásob (příjem a výdej materiálu), systém pro účtování zásob a jejich objednávek nebo systém pro inventarizaci. Můžeme tedy říci, že skladový systém je systém pro správu ekonomických operací nad skladem.[5]

2.2 Skladový systém s RFID

2.2.1 Rychlé načtení údajů

RFID čip má oproti etiketě s čárovým kódem dvě hlavní výhody - rychlost čtení a nepřímou viditelnost čtecího zařízení na čip. Současné standardy UHF RFID čipů umožňují načíst najednou až 1000 čipů za sekundu, tato hodnota se však s příchodem novějších a výkonnějších zařízení bude zvyšovat. RFID čtecí zařízení nepotřebuje mít přímou viditelnost na jednotlivé čipy, čtení i zápis probíhá bezdrátově a to do vzdálenosti cca 15 m u pasivních čipů a až 100 m u aktivních čipů.[2]

Například paletový přepravník tak může projet celým RFID čtecím portálem a v jeden čas dojde k současnému načtení všech čipů na paletě, tím se dosáhne zrychlení procesu příjmu, výdeje, přesunu a inventarizace produktu.[2]

2.2.2 Odstranění chyb obsluhy

RFID čipy společně se čtecím zařízením vylučují možnost vzniku chyby obsluhy, které vzniknou například tím, že obsluha načte pouze část **čárových** kódů na paletě.[2]

2.2.3 Zápis údajů o zboží během celého logistického pohybu

RFID čip má oproti etiketě s čárovým kódem hlavní výhodu v tom, že do čipu lze informace i zapisovat a nejenom číst, jak je to v případě čárového kódu. Tato vlastnost bude v budoucnosti klíčová a rozhodne v mnoha odvětvích pro úplnou náhradu čárového kódu RFID čipem. Do čipu lze navíc informace zapisovat a měnit opakovaně, lze takto do každého produktu zapsat datum výroby a poté také připsat jednotlivé logistické zápisy, které vznikají po celou dobu cesty produktu.[2]

2.2.4 Přesná evidence spotřebitelských jednotek

V současnosti při samotném logistickém procesu obsluha načte **čárový kód** palety, ale již není schopna ověřit, zda je na paletě správný počet kartónů a správný počet produktů. Jediným řešením by bylo paletu rozebrat a postupně načíst všechny **čárové kódy**. RFID čtecí portál však načte najednou všechny RFID čipy na paletě nalezené. Navíc dle typu čipu dokáže vyhodnotit počet RFID čipů kartónů i počet RFID čipů samotných produktů.[2]

2.2.5 Odolnost RFID čipů

Etiketa s čárovým kódem podléhá teplotním a povětrnostním vlivům a následně dochází k poškození etikety. Je tomu hlavně proto, že je nutné etikety s čárovým kódem umistovat tak, aby je bylo možné načíst čtecím zařízením a tudíž zvenku. RFID čip je umístěn uvnitř produktu nebo balení a tím je odolný jak proti teplotě, vodě i povětrnosti. V současné době na trhu již existují RFID čipy, které navíc mohou obsahovat čidla - například pro měření vlhkosti nebo teploty. [2]

2.2.6 Optimalizace skladových zásob

Představme si tak obvyklou záležitost, jakou je příjem materiálu (zboží) a jeho naskladnění. Tato operace dnes probíhá v mnoha společnostech po jednotlivých kusech (logistických jednotkách), a tak se také informace dostávají do informačního systému (se zpožděním). Celá došlá zásilka je načtena RFID čtečkami během několika sekund a tato informace (násobně větší objem) se přenáší do informačního systému, který dosud nebyl na tento způsob zpracování informací připraven. Výsledkem tohoto naskladnění je okamžitá informace o stavu našeho skladu, a dramatické zrychlení jejího získání. Vybavíme-li stejnou technologií také výrobu ve společnosti, získáme

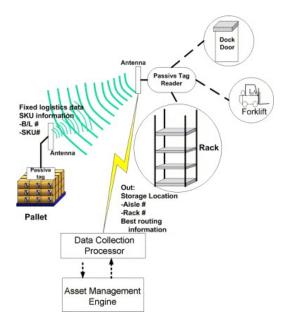
tak stejné informace z jednotlivých částí výroby (stav výroby, průběžné zásoby na pracovišti). Dramatické zrychlení sběru informací v rámci logistiky (výroby) umožňuje daleko lepší plánování zásob společnosti. Pokud máme plán výroby a stavy zásob, tak zásoby, které máme na skladě můžeme odpovědně řídit ne z hlediska Q (množství), ale z hlediska T (času). Tím se zcela zásadním způsobem zjednodušuje systém predikce objednávek a otevírá se velký prostor pro optimalizaci skladových zásob - úspory na vázaném kapitálu.[2]

2.3 Popis systému RFID-RMS

Systém RFID-RMS se používá pro poskytovatele logistických služeb ke zlepšení skladových operací pomocí sledování a optimalizace využitých zdrojů. RFID-RMS využívá mobilní technologie k přesnému určení lokalizace, sledování a řízení zdrojů v prostředí skladu. Architektura systému RFID-RMS se skládá ze dvou částí, které přispívají k rozhodovacímu procesu v oblasti řízení zdrojů. První část je frontend, obsahující dva moduly pro sběr dat, a to modul pevných logistických dat a modul proměnných logistických dat. Tyto dva moduly obsahují dva různé typy RFID tagů pro ulehčení přenosu a ukládání logistických dat. Druhá část je backend, který obsahuje modul sledování zdrojů, modul řízení zdrojů a datového úložiště. Primární funkcí této části je provádět řízení zdrojů, sledování zdrojů, hodnotit využití zdrojů, výběr nejvhodnější trasy, údržba a kontrola provozu.[1]

2.3.1 Sběr dat

Modul pevných logistických dat používá nízkoúrovňové radiové signály pro výměnu dat mezi pasivními tagy a čtečkou. Pasivní tag se skládá z integrovaného obvodu pro uložení identity položek a dalších informací. Jak je znázorněno na obrázku 2.1, pasivní značka je připojena na položky, jako jsou palety, obaly atd. Čtečky tagů s pevnou pozicí antén jsou namontovány do konstrukce jako jsou dveře, vstupní brána nebo integrované do vysokozdvižných vozíků a ostatního vybavení. Obsahuje-li více antén, dokáží v rámci svého rozsahu najednou rozpoznat a číst stovky tagů. Dále budou přijaté signály dekódovány na data a dál poslány pomocí datového připojení k serveru, na kterém běží obchodní logika. Výměna dat mezi čtečkou a řízením zdrojů je zprostředkována prostřednictvím bezdrátové sítě LAN.[1]

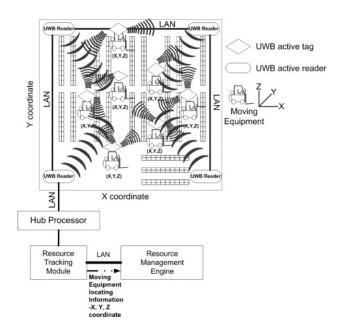

Obrázek 2.1: Modul proměnných logistických dat[1]

K modulu proměnných logistických dat se vztahují ultra-širokopásmové technologie (UWB), které definují přenos proměnných logistických dat mezi čtečkou a tagem, jak je znázorněno na obrázku 2.2. Tento modul obsahuje kolekci aktivních tagů, čtyři čtečky UWB a Hub procesor pro sledování polohy zdrojů. UWB aktivní tagy se skládají z interní baterie a krátkého impulsového vysílače umožňujícího vysílat na mnohem delší vzdálenost. Tag vydá krátkodobý pulzní signál několikrát za sekundu. UWB čtečky přijímají signály a posílají je do Hub procesoru. S logickým nastavenímtriangulace rozdílného čtení UWB čteček lze vypočítat přesné (x, y, z) souřadnice aktivního tagu. Přitom je koordinace zdrojů ve skladu přesně vypočítaná. Takové koordinace zdrojů budou předány sledovacímu modulu zdroje pro následné zpracování.[1]

2.3.2 Sledování

Modul sledování zdrojů je server, který uloží všechny údaje aktivních tagů a poskytuje výkonné prostředí pro manipulaci s daty, filtruje a předává veškeré užitečné údaje řízení zdrojů pro formulování obchodní logiky a rozhodování. To je základem pro řízení zdrojů pro provádění činností včetně řízení zdrojů, plánování zdrojů, využívání a měření výkonnosti. Kromě výše uvedených funkcí, modul sledování je schopný převést data UWB na (x, y, z) souřadnice, které pak poskytují v reálném čase vizuální zobrazení přesného umístění zdroje na mapě skladu.[1]

Obrázek 2.2: Modul proměnných logistických dat[1]

2.3.3 Řízení

Modul řízení zdrojů zpracovává data z aktivních tagů v reálném čase. Na základě těchto informací hledá optimální trasu a délku cesty k vyzvednutí zdrojů každým potenciálním manipulačním zařízením. V důsledku toho je vybráno zařízení nejvhodnější pro provedení úkolu.[1]

3 Popis zařízení

3.1 Raspberry Pi

Raspberry Pi (RPi) je řada malých jedno deskových počítačů, vyvíjená ve Velké Británii.

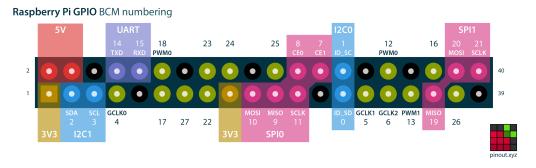
Pro tento projekt se použije Raspberry Pi 2 Model B, číslovka v názvu určuje generaci a model B značí osazení Ethernetovým portem na rozdíl od modelu A. RPi má procesor Broadcom BCM2836 ARM Cortex-A7 Quad Core 700 MHz lze přetaktovat na 900 MHz, 1GB RAM, 4x USB 2.0, HDMI, 4-pólový jack a již zmiňovaný 10/100 Ethernet. Přenosová rychlost ethernetu je velmi omezená, protože je napojený na USB řadič.

V slotu MicroSDHC musí být microSD karta, protože zní se musí nabootovat operační systém.

Na desce jsou ještě umístěny 2 řady pinů, takzvané GPIO viz obrázek 3.1. PRi neobsahuje RTC (Real Time Clock), získávání aktuálního času se řeší pomocí NTP (Network Time Protocol).

3.1.1 GPIO

GPIO (General Purpose Input/Output) je 40 pinů umístěných na desce ve dvouch řadách. Číslování pinů je dvojího typu BCM a BOARD, u BCM se počítají jen nastavitelné piny, když to u BOARD se počítají všechny. Mezi nenastavitelné piny patří napájení 5V (červená), napájení 3V3 (oranžová) a zem (černá) viz obrázek 3.1.

Obrázek 3.1: Schéma GPIO

3.1.2 Operační systémy

Raspbian

Raspbian je operační systém založený na linuxové distribuci Debian a optimalizován pro hardware Raspberry Pi. Systém je vydáván ve dvou verzích Pixel a Lite, verze Pixel obsahuje navíc GUI a balíčky pro vývoj, což se promítlo na celkové velikost 4GB oproti Lite verzi s 1,5 GB. Pro většinu hlavních programujících jazyků je k dispozici knihovna pro ovládání GPIO.

Windows 10 IoT Core

Verze Windows 10 IoT Core je určena pro minipočítače typu Raspberry Pi. Systém je v raném vývoji a je na stránkách Microsoftu k dispozici zdarma.

Systém nemá uživatelské rozhraní. Spravuje se přes webové rozhraní nebo Powershell nebo na něm běží aplikace, která uživatelské rozhraní může mít. Spustit lze pouze Universal Windows Platform (UWP) aplikace, které je možné psát v c#, c/c++, Pythonu, Node.js a javascriptu. Pro vývoj a nahrání UWP aplikace je zapotřebí mít Visual Studio 2015.

3.2 RFID

RFID představuje technologii identifikace pomocí radiofrekvenčních vln. Jedná se v podstatě o generaci identifikátorů navržených (nejen) k identifikaci zboží, navazujících na systém čárových kódů. Identifikace a dohledatelnost je možná celosvětově, a to při dodržení standardu dat EPC Global a s využitím internetového rozhraní EPC Global Network. EPC o délce 96 bitů nabízí dostatečný číselný prostor 268 milionům výrobců produkujícím každý 16 milionů druhů výrobků (tříd), přičemž v každé třídě je prostor pro 68 miliard sériových čísel.[2]

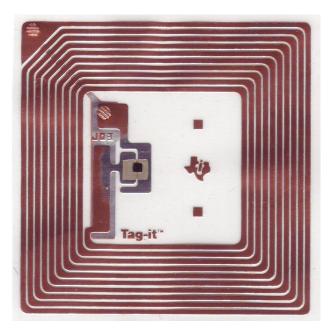
3.2.1 Základní princip

Technologie RFID pracuje na principu radaru. Transpondéry (tagy) mohou být jak aktivní, tak pasivní. Čtečka nejprve vysílá na svém nosném kmitočtu elektromagnetickou vlnu, která je přijata anténou pasivního transpondéru. Indukované napětí vyvolá elektrický proud, který je usměrněn a nabíjí kondenzátor v transpondéru. Uložená energie je použita pro napájení logických a rádiových obvodů transpondéru. Když napětí na kondenzátoru dosáhne minimální potřené úrovně, spustí se logický automat či mikroprocesor a transpondér začne odesílat odpověď čtečce. Vysílání transpondéru je realizováno zpravidla pomocí dvoustavové ASK (Amplitude Shifting Key) modulace, která je realizována změnou zakončovací impedance antény transpondéru. Odrazy, které vznikají změnou impedance antény, jsou detekovány čtečkou do binární podoby. Řízení komunikace a jednotlivých stavů komunikačního řetězce je definováno příslušnou ISO normou. [2]

3.2.2 Forma tagu

RFID tag - paměťový radiofrekvenční čip nesoucí datovou informaci, který komunikuje bezkontaktně a bez přímé viditelnosti se snímačem - nejčastěji v podobě etikety nebo štítku. Provedení (tvar, rozměry, materiál) se mohou velmi lišit dle požadavků aplikace. RFID tag se skládá z vlastního čipu, antény, propojení a zapouzdření, případně baterie. Čip definuje kapacitu a typ RFID tagu, anténa stanovuje kvalitu příjmu a odesílání radiofrekvenčního signálu, zapouzdření ovlivňuje možnost použití v různých prostředích a životnost tagu.[2]

- RFID Smart label čip je umístěn na po tisknutelné etiketě s možností dalších informací (text, čárový kód) viz obrázek 3.2
- **RFID wristband** náramek na ruku obsahující RFID čip, využití ve zdravotnictví k identifikaci osob.
- **RFID karta** čip může být zapouzdřen do plastové karty nebo předmětu typu klíčenky např. k využití v platebních a docházkových systémech.
- **RFID inlay** zabudování čipu přímo do produktu, v případě kovového výrobku možnost oddělující vrstvy kvůli rušení.

Obrázek 3.2: Pasivní HF RFID

3.2.3 Frekvenční pásma

Systémy RFID pracují s různými frekvencemi, která ovlivňuje rychlost čtení a zápisu, dosah signálu a prostor pokrytí atd. Více informací v tabulce 3.1

Frekvence	Dosah	Popis					
Nízká frekvence (LF) 125–134 kHz	0,5 m	krátký dosah, velká anténa, pouze pro čtení, nízká					
		přenosová rychlost, kovy a kapaliny nevadí					
Vysoká frekvence (HF) 13,56 MHz	1 m	krátký dosah, velká anténa, pouze pro čtení, kapaliny znesnadňují čtení					
Velmi vysoká frekvence (UHF) 860-930 MHz	3 m	možnost číst i zapisovat, vysoká přenosová rychlost, nelze číst přes kapaliny					
Mikrovlnná frekvence (MW) 2,54 a 5,8 GHz	10 m	možnost číst i zapisovat, vysoká přenosová rychlost, kapaliny a kovy příliš nevadí					

Tabulka 3.1: Frekvenční pásma RFID

3.2.4 Zdroje napájení

Čipy (tagy) se dělí na aktivní a pasivní podle toho, zda je možné informace z nich nejen číst (pasivní), ale i do nich zapisovat (aktivní). Aktivní jednotky pak musí disponovat vlastním zdrojem energie; ten obstarává miniaturní baterie. Jejich paměť pro zápis může dosahovat až 1 MB.[2]

Pasivní

Pasivní zdroje jsou nejrozšířenější, nemají vlastní baterii, napájeny jsou polem snímače. Ten periodicky vysílá pulsy prostřednictvím antény do prostoru, čip využije přijímaný signál k nabití svého napájecího kondenzátoru a vyšle odpověď. Pasivní tagy mají různou vzdálenost čtení od 0,5 m do 10 m, dlouhou životnost čipu a používají metodu RTF (reader talk first). V současné době jsou nejvíce rozšířeny pasivní čipy a to zejména kvůli své nenáročnosti na obsluhu a odolnosti, velikost paměti 64-256 bitů.[2]

Aktivní

Aktivní zdroje mají vlastní baterii, jsou schopny vyslat svoji identifikaci. Používají se méně často než pasivní systém RFID. Jsou složitější, obsahují

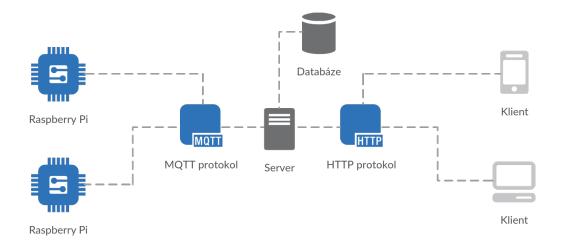
navíc i zdroj napájení a jsou schopny samostatně vysílat své identifikace používají se proto pro aktivní lokalizaci. Aktivní čipy vysílají samy své údaje do okolí TTF (tag talks first), to umožňuje vlastní miniaturní baterie umístěná v čipu, která vydrží cca 1-5 let. Tyto čipy však kvůli baterii mají menší odolnost na teplotu a je nutné provádět výměnu baterie. Aktivní čipy mají vzdálenost čtení až 100 m, velikost paměti na čipu může dosahovat až 100 kb.[2]

3.2.5 Čtečka

Snímače neboli čtečky RFID jsou zařízení, která dokáží zachytit vysílání aktivního nebo pasivního tagu. Čtečka nemusí pouze informace zachycovat, ale také může do tagu zapisovat. Čtečka používá pro vysílání a přijímání signálu anténu, která může být integrovaná nebo externí. Základním požadavkem na čtečku je schopnost zpracovat obrovské množství dat. Čtečky musí poznat již jednou přečtené tagy a odstranit odrazy signálů tagů od pevných překážek a musí zvládnout současně načíst velký počet tagů. S tím souvisí schopnost paralelně načítat tagy v relativně krátkém časovém intervalu.[2]

4 Návrh řešení

4.1 Komunikace

Obrázek 4.1

4.1.1 MQTT

4.1.2 **REST API**

4.2 Databáze

4.2.1 MongoDB

Pro uložení dat byla zvolena NoSQL databáze MongoDB.

MongoDB je dokumentově orientovaná databáze. Dokument je v MongoDB základní datovou jednotkou, srovnatelnou s řádkem v relačních databázích. Jedná se o semistrukturované dokumenty vybavené indexy. Dokumenty jsou seskupovány do kolekcí (collections), které se podobají tabulkám relačních databází, ale nemají pevně dané schéma. Protože kolekce neomezují schéma, mohou být seskupovány libovolné dokumenty v jedné kolekci. Dokumenty v kolekci by ale měly být podobné, aby bylo možné efektivní indexování. Kolekce se seskupují do databází, které jsou uloženy jako soubory v operačním systému. Jedna instance MongoDB může spravovat několik databází, které jsou zcela nezávislé.[4]

Dokumenty jsou ukládány ve formátu BSON. BSON je binární reprezentace JSON formátu. BSON formát je bohatší než JSON formát a podporuje další datové typy, jako regulární výrazy, binární data nebo datum. Každý dokument má unikátní identifikátor, který je zadán uživatelem při vytváření dokumentu nebo je vytvořen MongoDB.[4]

Databáze byla vybrána hlavně z těchto důvodů:

- Flexibilita MongoDB ukládá data jako dokumenty ve formátu JSON, který poskytuje datový model, který se snadno mapuje na datové typy programovacích jazyků. Jelikož se jedná o datový model bez schématu, je jeho použití daleko snadnější než u relačních databází.[4]
- **Funkcionalita** MongoDB poskytuje mnoho z funkcionalit relačních databází, jako jsou sekundární indexy, třídění, agregace apod.[4]
- Rychlost Automatické dělení do fragmentů a ukládání souvisejících dat pohromadě umožňuje snadné horizontální škálování databáze a tím zvyšování výkonu bez nutnosti přerušení provozu.[4]
- **Snadné použití** MongoDB je vyvíjena pro snadnou instalaci, konfiguraci, údržbu a provoz. Obsahuje jen málo konfiguračních parametrů a kdekoli je to možné, jsou nastavení prováděna automaticky.[4]

Příliš velká flexibilita má také nevýhodu v tom, že abych dosáhl požadované struktury dat, musel jsem použít modul Mongoose viz 5.4.3

4.2.2 Schéma

Dokument položka

```
item: {
  name: <String>,
  description: <String>,
  amount: <integer>,
  created: <Timestamp>,
  updated: <Timestamp>
}

Dokument tag

tag :{
  id: <ObjectId>,
```

```
uid: <String>,
type: <String>,
item: <ObjectId>,
created: <Timestamp>,
updated: <Timestamp>
```

Dokument zařízení

```
device :{
    _id: <ObjectId>,
    device_id: <String>,
    name: <String>,
    version: <String>,
    description: <String>,
    status: <String>,
    allowed: <Boolean>,
    serial_number: <String>,
    ip_address: <String>,
    metadata: {},
    created: <Timestamp>,
    updated: <Timestamp>}
```

Dokument uživatel

```
user :{
    _id: <ObjectId>,
    username: <String>,
    password: <String>,
    firstname: <String>,
    fullname: <String>,
    lastname: <String>,
    roles: [<String>],
    created: <Timestamp>,
    updated: <Timestamp>}
```

5 Server

5.1 Platforma

5.2 Komunikace

5.2.1 MQTT

5.2.2 REST API

Metoda	URL	Popis							
GET	/api/v1/devices	Vrátí všechna zařízení							
GET	$/api/v1/devices/{id}$	Vrací jedno zařízení							
PUT	$/api/v1/devices/{id}$	Aktualizuje jedno zařízení							
DELETE	$/api/v1/devices/{id}$	Odstraní jedno zařízení							
GET	/api/v1/items	Vrátí všechny položky							
POST	/api/v1/items	Vytvoří novou položku							
GET	$/api/v1/items/\{id\}$	Vrací jedinou položku							
PUT	$/api/v1/items/\{id\}$	Aktualizuje jednu položku							
DELETE	$/api/v1/items/\{id\}$	Odstraní jednu položku							
GET	$/\mathrm{api/v1/tags}$	Vrátí všechny tagy							
GET	$/api/v1/tags/{id}$	Vrátí jednu značku							
PUT	$/api/v1/tags/{id}$	Aktualizuje jednu značku							
DELETE	$/api/v1/tags/{id}$	Odstraní jednu značku							
GET	$/api/v1/tags/uid/\{uid\}$	Vrátí jednu značku							
GET	/api/v1/users	Vrátí všechny uživatele							
POST	/api/v1/users	Vytvoří nového uživatele							
GET	$/api/v1/users/\{id\}$	Vrátí jednoho uživatele							
PUT	$/api/v1/users/\{id\}$	Aktualizuje jednoho uživatele							
DELETE	$/api/v1/users/\{id\}$	Odstraní jednoho uživatele							
GET	/api/v1/account/	Vrátí přihlášeného uživatele							
PUT	/api/v1/account/password/	Aktualizuje heslo přihlášeného							
		uživatele							

Tabulka 5.1: API

Stavové kódy HTTP

HTTP umožňuje použít celou škálu kódů s jasnou sémantikou, v REST API využijeme jen několik z nich.

200 OK -

201 Created -

204 No Content -

400 Bad Request -

401 Unauthorized -

403 Forbidden -

404 Not Found -

500 Internal Server Error -

5.3 Autorizace

- 5.3.1 MQTT
- 5.3.2 API

Basic Auth

JSON Web Token

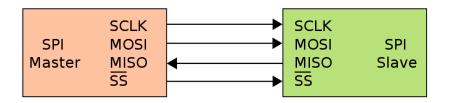
OAuth 2.0

5.4 Použité knihovny

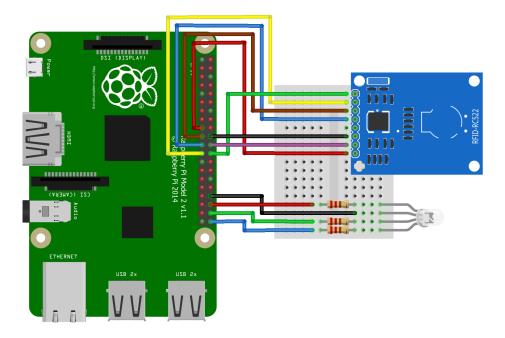
- 5.4.1 Mosca
- 5.4.2 Restify
- 5.4.3 Mongoose
- 5.4.4 Bunyan
- 5.4.5 Swagger
- 5.4.6 Passport
- 5.4.7 Swagger

6 Čtečka RFID

6.1 Sestavení

Obrázek 6.1: Zapojení sběrnice SPI: řídicí (master) a podřízené (slave) zařízení

Obrázek 6.2: Schéma zapojení RFID-RC522 a RGB LED do GPIO

6.2 Platforma

Pro Raspberry Pi jsem zvolil operační systém RASPBIAN JESSIE LITE, protože je přímo vyvíjen výrobcem, tím je zajištěna nejlepší kompatibilita

a stabilita. Systém používá velká komunita při vyskytnutí problému není problém dohledat řešení.

Aplikace je vyvíjena v programovacím jazyku Python, protože je součástí systému spolu s knihovnou RPi.GPIO viz 6.4.1

6.3 Komunikace

6.4 Použité knihovny

6.4.1 RPi.GPIO

6.4.2 RC522

https://github.com/ondryaso/pi-rc522

6.4.3 Eclipse Paho

http://www.eclipse.org/paho/

6.4.4 SPI-Py

https://github.com/lthiery/SPI-Py

7 Mobilní aplikace

- 7.1 Platforma
- 7.2 Komunikace
- 7.3 Použité knihovny
- 7.3.1 Retrofit
- 7.3.2 Butter Knife

8 Testování a zhodnocení výsledků

9 Možnosti rozšíření

10 Závěr

Přehled zkratek

API Application Programming Interface

BSON Binary JSON

GPIO General-Purpose Input/Output

GUI Graphical User Interface

HTTP Hypertext Transfer Protocol

ID Identification

IoT Internet of Things

IP Internet Protocol

JSON JavaScript Object Notation

LAN Local Area Network

LED Light-Emitting Diode

MAC Media Access Control

NFC Near Field Communication

NPM Node Package Manager

PyPI Python Package Index

REST Representational State Transfer

RFID Radio Frequency Identification

RGB Red, Green and Blue

RPi Raspberry Pi

SPI Serial Peripheral Interface Bus

SPI Serial Peripheral Interface

SSH Secure Shell

SSL Secure Sockets Layer

TCP Transmission Control Protocol

TLS Transport Layer Security

 ${\bf UID} \ \ {\bf Unique} \ \ {\bf Identification}$

URL Uniform Resource Locator

UWB Ultra-Wideband

UWP Universal Windows Platform

 \mathbf{XML} eXtensible Markup Language

Literatura

- [1] Chow, H. K. et al. Design of a RFID case-based resource management system for warehouse operations. *Expert systems with applications*. 2006, 30, 4, s. 561–576.
- [2] Doleček, J. Identifikace v informačních systémech (RFID)-radiofrekvenční identifikace. PhD thesis, Bankovní institut vysoká škola, 2010.
- [3] FUCHS, P. O. INTERNET OF THINGS ZAŘÍZENÍ S PODPOROU BLUETOOTH A COAP.
- [4] HOUŽVIČKA, T. Aplikace NoSQL databází. PhD thesis, Bankovní institut vysoká škola, 2012.
- [5] HRON, M. Skladový systém pro obalovny živičných směsí. Master's thesis, Západočeská univerzita v Plzni, 2014.
- [6] VÍTEK, M. Skladové hospodářství konkrétního podniku. PhD thesis, Masarykova univerzita, Ekonomicko-správní fakulta, 2007.

A Postup nasazení

Projekt naleznete na přiloženém DVD nebo je ke stažení na: https://github.com/kohlicekjan/BPINI

A.1 Server

A.1.1 Instalace

Pro spuštění serveru je potřeba nainstalovat Node. js. Na oficiálních stránkách je k dispozici podrobný postup:

```
https://nodejs.org/en/download/package-manager/
```

Pro nainstalování potřebných modulů, spustte ve složce /src/Server/ tento příkaz:

```
npm install
```

Nainstalujte také databázi MongoDB, postup naleznete zde: https://docs.mongodb.com/manual/installation/

A.1.2 Konfigurace

Ve složce projektu /src/Server/config jsou konfigurační soubory. V souboru default.js zadejte do uri adresu spuštěné databáze s názvem databáze, kterou chcete vytvořit. Dále také můžete nastavit adresu a porty serveru. Ukázka konfigurace:

```
host: '127.0.0.1',
port: {
    http: 80,
    mqtt: 1883
},
mongodb: {
    uri: 'mongodb://127.0.0.1:27017/warehouse',
    options: {}
}
```

A.1.3 Spuštění

Server spustíte tímto příkazem:

node server.js

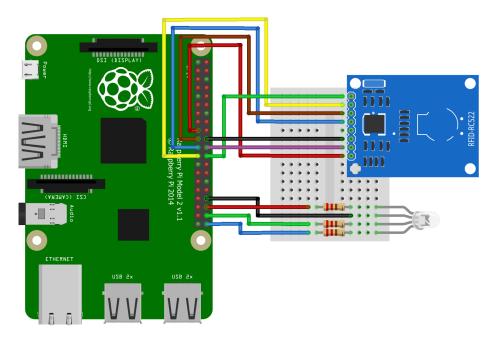
A.2 Čtečka RFID

A.2.1 Seznam součástek

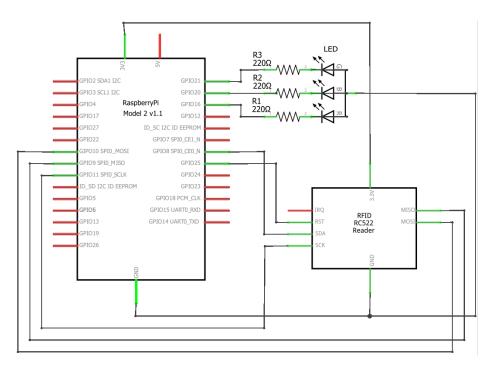
- 1x Raspberry Pi 2 Model B
- 1x micro SD karta
- 1x RFID-RC522
- 1x RGB LED
- 3x Resistor 220 Ohm
- 11x M-F Kabely samec samice
- 1x Nepájivé pole

A.2.2 Zapojení součástek

Součástky zapojte podle schématu (viz A.1 a A.2).

Obrázek A.1: Model čtečky RFID

Obrázek A.2: Schéma čtečky RFID

A.2.3 Instalace

Návod na instalaci sytému Raspbian Jessie naleznete na oficiálních stránkách:

https://www.raspberrypi.org/documentation/installation/installing-images/README.md

SSH protokol je z důvodu bezpečnosti ve výchozím stavu zakázán. Návod pro povolení naleznete na stránce:

https://www.raspberrypi.org/documentation/remote-access/ssh/

V konfiguraci Raspberry Pi povolte tyto položky:

- Internationalisation Options -> SPI
- Advanced Options -> GPIO

Příkaz pro otevření konfigurace:

sudo raspi-config

Python je součástí Raspbianu, potřebné balíčky se budou instalovat z Python

Package Index (PyPI). K tomu slouží nástroj pip. Tento nástroj je standardně nainstalován v Raspbian Jessie (ale ne Jessie Lite). Můžete jej nainstalovat pomocí příkazu:

```
sudo apt-get install python-pip
```

Následující příkaz nainstaluje všechny potřebné balíčky:

```
sudo pip install -r requirements.txt
```

A.2.4 Spuštění

Příklad spuštění s nastavením adresy serveru:

```
python ./reader_rfid/ -H 10.10.90.26
```

Volitelné parametry:

- -h ... vypíše nápovědu
- -v ... vypíše verzi
- -d ... zapne logování levelu debug
- -H ... adresa serveru
- -p ... port pro připojení k serveru

A.3 Mobilní aplikace

Aplikace je určena pro Android 6.0 a vyšší. Soubor BPINI-1.4.2.apk nahrajte do mobilního zařízení a spustte instalaci. Při instalaci bude potřeba dočasně povolit instalaci z neznámých zdrojů. Po dokončení najdete aplikaci v menu mezi ostatními aplikacemi.

B Uživatelský manuál

B.1 Čtečka RFID

Čtečka svůj stav signalizuje pomocí LED diody, její stavy viz B.1.

LED dioda	Popis							
vypnuta	není navázáno připojení							
svítí zelená	režim přidávání položek							
svítí červeně	režim odebírání položek							
bliká zeleně	akce proběhla úspěšně							
bliká červeně	nastala nečekaná chyba							
bliká modře	tag nemá nastavenou žádnou							
	funkci							

Tabulka B.1: Stavy LED diody

Tag načtený čtečkou se automaticky zaeviduje. Funkčnost tagu potom můžeme nastavit v mobilní aplikaci. Je-li čtečka v režimu přidávání položek a načte-li tag reprezentující položku, přičte se k položce +1 množství. K přepínání režimů slouží speciální tag typu "režim".

B.2 Mobilní aplikace

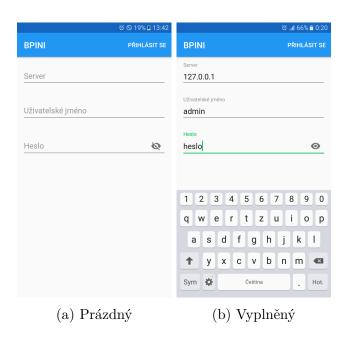
B.2.1 Přihlášení

Při prvním spuštění aplikace se zobrazí přihlašovací formulář viz B.1a. Zadejte adresu serveru, pak následuje uživatelské jméno a heslo viz B.1b.

Výchozí přihlašovací údaje administrátora systému jsou:

- uživatelské jméno: admin

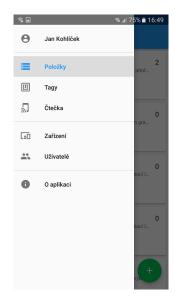
- heslo: heslo

Obrázek B.1: Přihlašovací formulář

B.2.2 Menu

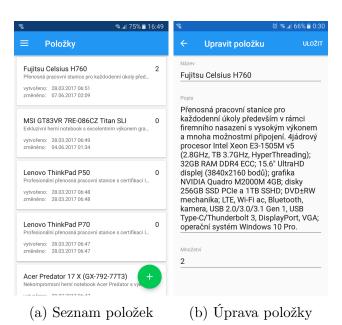
Menu se zobrazí stisknutím hamburger menu nebo vysunutím z poza okraje viz B.2. První položka menu otevírá detail přihlášeného uživatele. Na řádce jsou výše zmíněné "Položky", pak následují "Tagy". Další položkou v menu je "Čtečka", ta je dostupná jen pro mobilní zařízení s NFC, ostatním se nezobrazí. Poté následují "Zařízení"a "Uživatelé", které jsou přístupné jen pro administrátora. Poslední je "O aplikaci", zobrazí verzi, popis a autora aplikace.

Obrázek B.2: Menu aplikace

B.2.3 Položky

Po spuštění aplikace se zobrazí seznam položek skladu viz B.3a. Položky můžete přidat pomocí zeleného plus v pravém dolním rohu a kliknutím na danou položku editovat. Položku lze smazat jen tehdy, když se její počet rovná nule.

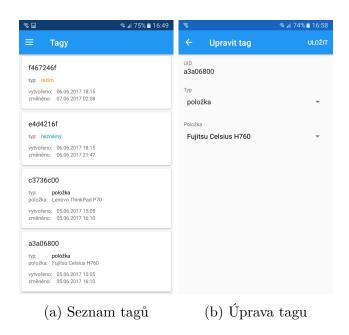
Obrázek B.3: Položky

B.2.4 Tagy

Tagy nelze přidávat ručně, jen pomocí čtečky. Kliknutím na tag se zobrazí editace, která nabízí změnu typu. Tag může být tří typů:

neznámý - tag nemá nastavenou žádnou funkci

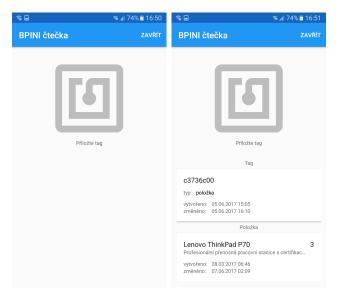
režim - tag umožňuje čtečce RFID přepínat režimy přidat/odebrat položku
 položka - tag reprezentuje položku ve skladu

Obrázek B.4: Tagy

B.2.5 Čtečka

Čtečka čekající na přiložení tagu viz B.5a. Po přiložení tagu se načtou detailní informace viz B.5b, ale pokud není v systému zaevidován, pak je vytvořen tag typu "neznámý".

(a) Připravená čtečka

(b) Načtený tag

Obrázek B.5: Čtečka

B.2.6 Administrace

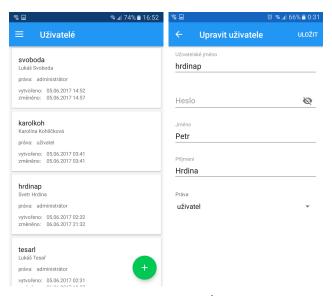
Seznam zařízení se ukazuje jen administrátorům viz B.6. Zařízení se evidují automaticky při jakémkoli pokusu o připojení k serveru. Aby se zařízení připojilo, je nutné, aby konkrétnímu zařízení byl povolen přístup. Ten se mění pomocí přepínače.

Obrázek B.6: Zařízení

Jen administrátor má přístup ke správě uživatelů viz B.7a. Dostat se

na vytvoření nového uživatele je možné přes zelené plus v pravém dolním rohu a kliknutím na uživatele editovat. Uživatele s rolí "administrátor" může vytvářet a editovat jen výchozí administrátor.

(a) Seznam uživatelů

(b) Úprava uživatele

Obrázek B.7: Uživatelé

C Obsah přiloženého CD